Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

►**B**

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 8 december 2005

tot verlening van een door Nederland gevraagde derogatie op grond van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2005) 4778)

(Slechts de tekst in de Nederlandse taal is authentiek)

(2005/880/EG)

(PB L 324 van 10.12.2005, blz. 89)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
►**M1**	Besluit 2010/65/EU van de Commissie van 5 februari 2010	L 35	18	6.2.2010

▼B

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 8 december 2005

tot verlening van een door Nederland gevraagde derogatie op grond van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2005) 4778)

(Slechts de tekst in de Nederlandse taal is authentiek)

(2005/880/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen ([1]), en met name op bijlage III, punt 2, onder b),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Wanneer een lidstaat voornemens is per hectare jaarlijks een andere hoeveelheid dierlijke mest op of in de bodem te brengen dan is bepaald in punt 2, inleidende zinnen en onder a), van bijlage III bij Richtlijn 91/676/EEG, moet deze hoeveelheid zodanig worden vastgesteld dat geen afbreuk wordt gedaan aan de in artikel 1 van die richtlijn genoemde doelstellingen, en moet deze hoeveelheid worden gemotiveerd aan de hand van objectieve criteria, zoals, in het onderhavige geval, lange groeiperiodes en gewassen met een hoge stikstofopname.

(2) Op 8 april 2005 heeft Nederland uit hoofde van punt 2, onder b), van bijlage III bij Richtlijn 91/676/EEG bij de Commissie een verzoek om een derogatie ingediend.

(3) De gevraagde derogatie betreft het voornemen van Nederland, toestemming te geven om tot 250 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare per jaar op of in de bodem te brengen op landbouwbedrijven met ten minste 70 % grasland. De gevraagde derogatie heeft betrekking op ongeveer 25 000 bedrijven en ongeveer 900 000 hectare land in Nederland.

(4) De Nederlandse wetgeving die ter uitvoering van Richtlijn 91/676/EEG is vastgesteld, is eveneens op de gevraagde derogatie van toepassing.

(5) De Nederlandse wetgeving ter uitvoering van Richtlijn 91/676/EEG bevat gebruiksnormen voor zowel stikstof als fosfaat. Met de gebruiksnormen voor fosfaat wordt ernaar gestreefd, uiterlijk in 2015 een evenwicht in de fosfaatbemesting te bereiken.

(6) Nederland heeft de problematiek van het nutriëntenoverschot van dierlijke en minerale meststoffen aangepakt met verscheidene beleidsinstrumenten en heeft in de periode 1992-2002 de veestapel teruggebracht met 17 % voor runderen, 14 % voor varkens en 21 % voor schapen en geiten. De hoeveelheden stikstof en fosfaat in dierlijke mest zijn in de periode 1985-2002 met respectievelijk 29 % en 34 % teruggebracht. Het stikstof- en fosfaatoverschot is in de periode 1992-2002 met respectievelijk 25 % en 37 % verminderd.

(7) Uit gegevens over de waterkwaliteit blijkt, dat de nitraatconcentratie in het grondwater en de nutriëntenconcentratie (fosfor inbegrepen) in het oppervlaktewater een dalende tendens vertonen.

([1]) PB L 375 van 31.12.1991, blz. 1. Richtlijn gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 284 van 31.10.2003, blz. 1).

▼B

(8) Uit de technische en wetenschappelijke documentatie bij de Nederlandse kennisgeving blijkt, dat bij een voorgestelde hoeveelheid van 250 kg stikstof per hectare per jaar uit dierlijke mest op landbouwbedrijven met ten minste 70 % grasland het niveau van 11,3 mg/l N, wat overeenkomt met 50 mg/l NO_3, in water bij alle bodemtypen kan worden bereikt en het fosforoverschot onder optimale beheersomstandigheden bij benadering nul is.

(9) Uit deze technische en wetenschappelijke documentatie blijkt, dat de voorgestelde hoeveelheid van 250 kg stikstof per hectare per jaar afkomstig van vee op bedrijven met ten minste 70 % grasland gerechtvaardigd is op grond van objectieve criteria, zoals lange groeiperioden en gewassen met een hoge stikstofopname.

(10) De Commissie is derhalve van oordeel, dat de door Nederland voorgestelde hoeveelheid mest geen afbreuk doet aan het bereiken van de doelstellingen van Richtlijn 91/676/EEG, mits aan bepaalde strenge voorwaarden wordt voldaan.

(11) Deze voorwaarden moeten het opstellen van een bemestingsplan voor elk afzonderlijk bedrijf behelzen, de registratie van bemestingspraktijken door het registreren van meststoffen, periodieke bodemanalysen, groenbedekking in de winter na maïs, specifieke bepalingen inzake het vernietigen van de graszode, een bemestingsverbod vóór het vernietigen van de graszode en de aanpassing van de bemesting om met de bijdrage van vlinderbloemigen rekening te houden. Deze voorwaarden moeten de bemesting in overeenstemming met de gewasbehoeften brengen en de stikstofuitspoeling verminderen of voorkomen.

(12) Teneinde te vermijden dat door de toepassing van de gevraagde derogatie intensivering optreedt, dienen de bevoegde instanties ervoor te zorgen, dat de mestproductie, zowel wat stikstof als fosfaat betreft, het niveau van het jaar 2002 niet overschrijdt, overeenkomstig het door Nederland uit te voeren actieprogramma.

(13) De gevraagde derogatie dient derhalve te worden verleend.

(14) Deze beschikking is van toepassing in samenhang met het door Nederland uit te voeren actieprogramma voor de periode 2006 tot 2009.

(15) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 9 van Richtlijn 91/676/EEG ingestelde Nitraatcomité,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

▼M1

Artikel 1

De door Nederland bij schrijven van 8 april 2005 gevraagde derogatie en de bij schrijven van 14 juli 2009 gevraagde verlenging waarmee wordt beoogd een grotere hoeveelheid dierlijke mest toe te staan dan bepaald in punt 2, tweede alinea, eerste zin en onder a), van bijlage III bij Richtlijn 91/676/EEG, worden verleend.

▼B

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze beschikking wordt verstaan onder:

a) „graslandbedrijven”: bedrijven waar 70 % of meer van de oppervlakte die voor het op of in de bodem brengen van mest beschikbaar is, uit grasland bestaat;

▼B

b) „graasdieren”: rundvee (met uitzondering van vleeskalveren), schapen, geiten en paarden, ezels, herten en waterbuffels;

c) „landbouwgrond”: de grond die de landbouwer in eigendom, in pacht of op grond van een andere individuele schriftelijke overeenkomst in beheer heeft en waarover hij de rechtstreekse beheersverantwoordelijkheid draagt;

d) „gras”: blijvend grasland of tijdelijk grasland dat gedurende minder dan vier jaar in stand wordt gehouden.

Artikel 3

Toepassingsgebied

Deze beschikking is op individuele basis van toepassing voor graslandbedrijven, onder inachtneming van de in de artikelen 4, 5 en 6 vastgestelde voorwaarden.

Artikel 4

Jaarlijkse toestemming en verbintenis

1. Landbouwers die voor een derogatie in aanmerking wensen te komen, melden zich jaarlijks aan bij de bevoegde instanties.

2. De in lid 1 bedoelde jaarlijkse aanmelding gaat vergezeld van een schriftelijke verklaring waarin de aanvragers zich ertoe verbinden, aan de in de artikelen 5 en 6 vastgestelde voorwaarden te voldoen.

3. De bevoegde instanties zorgen ervoor, dat alle derogatiemeldingen en registraties van meststoffen aan administratieve controle worden onderworpen. Wanneer uit de controle van een in lid 1 bedoelde aanmelding door de nationale instanties blijkt, dat niet aan de in de artikelen 5 en 6 vastgestelde voorwaarden wordt voldaan, wordt de aanvrager daarvan in kennis gesteld. In dit geval wordt de aanmelding als afgewezen beschouwd.

Artikel 5

Op- of inbrengen van dierlijke en andere meststoffen

1. De hoeveelheid mest van graasdieren die elk jaar, op graslandbedrijven, op of in de bodem wordt gebracht, daaronder inbegrepen door de dieren zelf, mag niet meer dan 250 kg stikstof per hectare bevatten, met inachtneming van de in de leden 2 tot en met 7 vastgestelde voorwaarden.

2. De totale stikstofgift dient te zijn afgestemd op de nutriëntenbehoefte van het betrokken gewas en de levering van nutriënten vanuit de bodem.

3. Voor elk bedrijf wordt een bemestingsplan bijgehouden, waarin het bouwplan voor de landbouwgrond en de planning voor het op- of inbrengen van dierlijke mest en stikstof en fosfaat bevattende meststoffen worden beschreven. Dit plan is uiterlijk op 1 februari op het bedrijf beschikbaar.

Het bemestingsplan bevat de volgende gegevens:

a) de omvang van de veestapel, een beschrijving van het huisvestings- en mestopslagsysteem, met inbegrip van de inhoud van de beschikbare opslagfaciliteiten voor dierlijke mest;

b) een berekening van de stikstof- en fosfaatproductie van het bedrijf uit dierlijke mest, met aftrek van de verliezen in de stallen en de mestopslagfaciliteiten;

c) het bouwplan en het areaal voor elk gewas, samen met een schets van de ligging van de afzonderlijke percelen;

▼B

d) de te verwachten stikstof- en fosfaatbehoefte van de gewassen;

e) de hoeveelheid en soort dierlijke mest die aan contractanten wordt geleverd en niet op de landbouwgrond wordt gebruikt;

f) de hoeveelheid van elders afkomstige mest die op de landbouwgrond wordt gebruikt;

g) een berekening van de bijdrage van de mineralisatie van organisch materiaal, vlinderbloemigen, atmosferische depositie en de hoeveelheid stikstof aanwezig in de grond, op het tijdstip waarop het gewas begint hiervan in aanmerkelijke mate gebruik te maken;

h) de op- of ingebrachte hoeveelheden stikstof en fosfaat uit dierlijke mest voor elk perceel (gedeelte van het bedrijf dat wat gewas en bodemtype betreft homogeen is);

i) de op- of ingebrachte hoeveelheden stikstof en fosfaat uit chemische en andere meststoffen voor elk perceel;

j) berekeningen waaruit blijkt, of aan de gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat wordt voldaan.

Bij een wijziging van de landbouwpraktijken wordt het bemestingsplan uiterlijk zeven dagen daarna aangepast, om te garanderen dat het plan met de feitelijke landbouwpraktijken overeenstemt.

4. Elk bedrijf houdt registraties van meststoffen bij. Deze worden met betrekking tot elk kalenderjaar ingediend bij de bevoegde instantie. Zij bevatten de volgende gegevens:

a) de gewasarealen,

b) de omvang en de aard van de veestapel,

c) de hoeveelheid per dier geproduceerde mest,

d) de hoeveelheid van elders afkomstige meststoffen,

e) de hoeveelheid van het bedrijf afgevoerde dierlijke mest en de afnemers daarvan.

5. Elk graslandbedrijf waaraan een individuele derogatie is toegestaan, stemt ermee in dat het op- of inbrengen van mest en de registraties van meststoffen aan controle kunnen worden onderworpen.

6. Voor elk bedrijf waaraan een individuele derogatie is toegestaan, worden ten minste eenmaal in de vier jaar periodiek stikstof- en fosforanalysen van de bodem uitgevoerd voor elk deel van het bedrijf dat wat bouwplan- en bodemkenmerken betreft homogeen is.

Een stikstofanalyse aangaande de hoeveelheid minerale stikstof en de parameters ter bepaling van de stikstofbijdrage van de mineralisatie van organisch materiaal wordt na het vernietigen van de graszode uitgevoerd voor elk homogeen deel van het bedrijf.

Ten aanzien van de in de eerste en de tweede alinea bedoelde analysen is ten minste één analyse per 5 hectare land vereist.

7. Dierlijke mest mag in het najaar niet worden op- of ingebracht vóór het vernietigen van de graszode.

Artikel 6

Bodembedekking

1. 70 % of meer van de voor het op- of inbrengen van mest beschikbare landbouwgrond dient met gras te worden beteeld. Landbouwers aan wie een individuele derogatie is toegestaan, treffen de volgende maatregelen:

a) op zand- en lössgronden wordt na maïs gras of een ander gewas dat gedurende de winter de bodem bedekt, geteeld teneinde het uitspoelingspotentieel aanmerkelijk te verlagen.

▼B

b) vanggewassen worden niet vóór 1 februari vernietigd, opdat een permanent vegetatiedek op de landbouwgrond aanwezig is, waardoor in het najaar in de ondergrond terechtgekomen nitraat wordt teruggverkregen en nitraatverlies in de winter wordt beperkt.

c) het vernietigen van de graszode op zand- of lössgronden gebeurt in het voorjaar.

d) het vernietigen van de graszode wordt op alle bodemtypen onmiddellijk gevolgd door een gewas met een hoge stikstofbehoefte en de bemesting wordt gebaseerd op een bodemanalyse van de minerale stikstof en andere parameters die als referentie kunnen dienen voor een schatting van de stikstofbijdrage uit de mineralisatie van organisch materiaal in de bodem.

e) wanneer vlinderbloemigen of andere gewassen die atmosferische stikstof binden, in het bouwplan worden opgenomen, wordt de hoeveelheid op- of ingebrachte mest dienovereenkomstig verminderd.

2. In afwijking van lid 1, onder c), is het vernietigen van de graszode in het najaar voor het planten van bloembollen toegestaan.

Artikel 7

Maatregelen inzake mestproductie

De nationale instanties zorgen ervoor, dat de mestproductie zowel wat stikstof als wat fosfaat betreft, het niveau van het jaar 2002 niet overschrijdt.

Artikel 8

Monitoring

1. De bevoegde instantie maakt kaarten van de percentages onder een individuele derogatie vallende graslandbedrijven, dieren en landbouwgrond in elke gemeente en werkt deze jaarlijks bij.

Deze kaarten worden jaarlijks bij de Commissie ingediend, voor het eerst in het tweede kwartaal van 2006.

2. Er wordt een monitoringsnetwerk voor de bemonstering van bodemwater, waterlopen en ondiepe grondwaterlagen tot stand gebracht en in stand gehouden als plaatsen waar monitoring van de derogatie plaatsvindt.

Het monitoringsnetwerk, dat ten minste 300 bedrijven omvat waaraan een individuele derogatie is toegestaan, is representatief voor alle bodemtypen (klei-, veen-, zand-, en zandige lössgronden), bemestingspraktijken en bouwplannen. De samenstelling van het monitoringsnetwerk blijft gedurende de toepassingstermijn van deze beschikking ongewijzigd.

3. De onderzoeken en de voortdurende nutriëntenanalysen leveren gegevens op omtrent bodemgebruik, bouwplannen en landbouwpraktijken op de bedrijven waaraan een individuele derogatie is toegestaan. Deze gegevens kunnen worden gebruikt voor modelmatige berekeningen van de omvang van de nitraatuitspoeling en de fosforverliezen op percelen waarop per hectare tot 250 kg stikstof uit mest van graasdieren wordt op- of ingebracht.

4. Ondiepe grondwaterlagen, bodemwater, drainagewater en waterlopen op bedrijven die van het monitoringsnetwerk deel uitmaken, leveren gegevens over de nitraat- en fosforconcentratie in het water dat de wortelzone verlaat en in het grond- en oppervlaktewatersysteem terechtkomt.

5. In stroomgebieden met landbouw op zandgrond wordt de monitoring van de waterkwaliteit verscherpt.

▼B

Artikel 9

Controles

1. De bevoegde nationale instantie voert administratieve controles uit op alle bedrijven waaraan een individuele derogatie is toegestaan, teneinde na te gaan of zij zich houden aan de maximumhoeveelheid van 250 kg stikstof per hectare per jaar uit mest van graasdieren, aan de gebruiksnormen voor de totale hoeveelheid stikstof en fosfaat en aan de voorwaarden ten aanzien van het bodemgebruik.

2. Op de grondslag van een risicoanalyse, de resultaten van de controles in voorgaande jaren en de resultaten van de algemene aselecte controles van de wetgeving ter uitvoering van Richtlijn 91/676/EEG, wordt een inspectieprogramma opgesteld.

Voor ten minste 5 % van de bedrijven waaraan een individuele derogatie is toegestaan, worden specifieke inspecties verricht met betrekking tot het bodemgebruik, de omvang van de veestapel en de mestproductie.

Bij ten minste 3 % van de bedrijven wordt een inspectie ter plaatse verricht met betrekking tot de in de artikelen 5 en 6 vastgestelde voorwaarden.

Artikel 10

Verslaguitbrenging

1. De bevoegde nationale instantie deelt jaarlijks de resultaten van de monitoring aan de Commissie mee, samen met een beknopt verslag over de evaluatiepraktijk (controles per bedrijf, met inbegrip van gegevens over overtredende bedrijven op basis van administratieve controles en inspecties ter plaatse) en de ontwikkeling van de waterkwaliteit (gebaseerd op de monitoring van de uitspoeling uit de wortelzone, de oppervlakte- en grondwaterkwaliteit, en modelmatige berekeningen).

▼M1

Het verslag wordt jaarlijks bij de Commissie ingediend in het tweede kwartaal van het jaar dat volgt op het jaar waarop het betrekking heeft.

▼B

2. Benevens de in lid 1 bedoelde gegevens bevat het verslag het volgende:

a) bemestingsgegevens voor alle bedrijven waaraan een individuele derogatie is toegestaan,

b) trends in de omvang van de veestapel voor elke categorie vee in Nederland en in de derogatiebedrijven,

c) trends in de nationale productie van dierlijke mest voor wat stikstof en fosfaat betreft,

d) een samenvatting van de resultaten van de controles in verband met de excretiecoëfficiënt voor varkens- en pluimveemest op landelijk niveau.

3. De Commissie zal bij een eventueel nieuw verzoek om een derogatie van de Nederlandse autoriteiten met de aldus verkregen resultaten rekening houden.

4. Teneinde inzicht te krijgen in het beheer op graslandbedrijven waaraan een derogatie is toegestaan en in het bereikte niveau van optimalisering daarvan, stelt de bevoegde instantie elk jaar voor de verschillende bodemtypen en gewassen een verslag over de bemesting en de opbrengst op, dat bij de Commissie wordt ingediend.

▼M1

Artikel 11

Toepassing

Dit besluit is tot en met 31 december 2013 van toepassing in the context van het vierde Nederlandse actieprogramma nitraatrichtlijn.

▼B

Artikel 12

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk der Nederlanden.